

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

El meu goig és gran per l'ordenació diaconal d'un grup de germans vostres, que va tenir lloc ahir a la Basílica de Sant Eugeni. Dedicant-se a les activitats apostòliques de la Prelatura, que és una part viva del Cos místic de Crist, aquests fills meus serviran amb tota l'ànima a l'Església, tan necessitada de ministres sagrats que lluitin per ser sants, doctes, alegres i esportistes en la vida espiritual, com desitjava sant Josepmaria. Preguem a Déu amb insistència que no manqui mai aquest do en el món sencer, amb seminaristes i preveres sants a les diòcesis.

El començament d'aquest mes ens porta a la memòria la veritat tan consoladora de la Comunió dels sants. Avui recordem especialment els fidels que ja gaudeixen de la Santíssima Trinitat al Cel, i demà seran molt presents en les nostres pregàries els fidels difunts, que encara es purifiquen al Purgatori, amb els qui hem de travar una amistat profunda.

Recordo la devoció amb què el nostre Pare vivia aquesta jornada, desitjant que —gràcies també als sufragis que l'Església ofereix— les beneïdes ànimes rebessin la remissió total de les penes temporals degudes pels pecats, i així poder arribar a la presència beatificant de Déu. Li urgia tant aquesta manifestació de misericòrdia, de caritat, que va disposar que a l'Opus Dei s'apliqués sovint la celebració de la Santa Missa, la Sagrada Comunió i el rís del Rosari pel descans etern de les seves filles i dels seus fills, dels nostres pares i germans, dels Cooperadors difunts, i per tots aquells que han deixat aquest món. Siguem generosos en l'aplicació d'aquests sufragis i afegim de la nostra part allò que ens sembli oportú; sobretot l'oferiment d'un treball acabat amb perfecció, amb esperit alegre d'oració i de penitència.

Molt pertinent resulta la recomanació de sant Pau: *cotidie morior*¹, cada dia moro al pecat, per a ressuscitar amb Crist Jesús. Sant Josepmaria, en assumir el consell de l'Apòstol, ens convidava a meditar freqüentment en el final de la vida terrenal, amb l'afany de preparar-nos el millor possible per a la trobada amb Déu. La mort és una realitat que afecta tothom, sense excepció; molts la temen i fan el possible per oblidar-la. No hauria d'ésser així per a un cristià conseqüent amb la fe. ***Als «altres», la mort els sobta i els atura. —A nosaltres, la mort —la Vida— ens anima i ens empeny. Per a ells és la fi: per a nosaltres, el començament***².

Tanmateix, aquest pas se'ns presenta de vegades amb contorns dramàtics, especialment quan apareix de manera imprevista, o quan afecta persones encara joves, davant les quals s'obria un futur ple de possibilitats. El Sant Pare comenta que en aquests casos, per a moltes persones, **la mort és com un forat negre que s'obre en la vida de les famílies i no dona cap explicació**³.

No cal oblidar, però, que, com afirma la Sagrada Escripura, *Déu no ha fet la mort ni troba cap gust a destruir els qui viuen*⁴. L'home va ser creat amb una naturalesa mortal, però la saviesa i l'omnipotència divines l'havien destinat a no morir, si els nostres primers pares estimaven i obeïen fidelment els mandats divins. Ells es van deixar enganyar pel temptador, i el resultat és a la vista: *Per obra d'un sol home va entrar el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort; i així la mort s'ha estès a tots els homes, ja que tots han pecat*⁵.

Ajuden i consolen molt en aquest tema tantes consideracions del nostre Pare, que entre altres textos va escriure: ***La mort arribarà inexorable. Per tant, ¡quina buida vanitat, el fet de centrar l'existència en aquesta vida! Mira com pateixen tantes i tants. A uns, perquè s'acaba, els dol de deixar-la; a uns altres, perquè dura, els avorreix... No hi ha lloc, en cap cas, per a l'errat sentit de justificar el nostre pas per la terra com un fi.***

S'ha de sortir d'aquesta lògica, i afirmar-se en l'altra: en l'eterna. Cal un canvi total: buidar-se d'un mateix, dels motius egocèntrics, que són caducs, per tal de renéixer en Crist, que és etern⁶.

Només una mirada de fe vers Jesucrist crucificat ens permet entreveure aquest misteri, que té més de consol que de tristesa. Ensenya el Catecisme de l'Església Catòlica que, «gràcies a Crist, la mort cristiana té un sentit positiu. "Per a mi, la vida és Crist i morir un guany" (*Fl* 1, 21). "És certa aquesta afirmació: si hem mort amb Ell, també viurem amb Ell" (*2 Tm* 2, 11). La novetat essencial de la mort cristiana hi és: pel Baptisme, el cristià està ja sacramentalment "mort amb Crist", per viure una vida nova; i si morim en la gràcia de Crist, la mort física consuma aquest "morir amb Crist" i perfecciona així la nostra incorporació a Ell en

---

¹ 1 Cor 15, 31.

² Sant Josepmaria, *Camí*, n. 738.

³ Papa Francesc, [Discurs en l'audiència general](#), 17-VI-2015.

⁴ *Sb* 1, 13.

⁵ *Rm* 5, 12.

⁶ Sant Josepmaria, *Solc*, n. 879.

el seu acte redemptor»⁷. Encara que no sigui totalment correcta, sí que guarda un pòsit de veritat la resposta de la mare d'un germà nostre, que comentava amb fe, en punt de mort: ¿com no em rebrà el Senyor, si jo l'he estat rebent anys i anys en la Comunió diàriament?

La certesa de la fe, unida a l'esperança i a la caritat, té la capacitat d'anul·lar el vel de tristesa i de la por amb què no poques vegades es considera el pas final de l'existència terrenal; més encara, com mostra amb especial claredat la marxa d'aquesta terra dels sants, amb la fe és possible acollir la mort amb pau, perquè es va a la trobada del Senyor. ***No tinguis por de la mort. —Accepta-la des d'ara, generosament..., quan Déu vulgui..., com Déu vulgui..., on Déu vulgui. —No ho dubtis: vindrà en el temps, en el lloc i de la manera que més convingui..., enviada pel teu Pare-Déu. —¡Benvinguda sigui la nostra germana la mort!***⁸.

Aquestes reflexions són tradicionals en la doctrina i en el capteniment cristians. No suposen quelcom de negatiu, ni pretenen fomentar inquietuds irracionals, sinó un sant temor filial, ple de confiança en Déu. Inclouen un realisme sobrenatural i humà, amb clars senyals que la saviesa cristiana, des de la fe, confereix tranquil·litat i confiança a l'ànima.

El nostre Pare ens va ensenyar a treure conseqüències pràctiques de la meditació sobre aquest moment i, en general, sobre els novíssims. ***No hem de veure molt en fred, per tant, aquestes coses, predicava en una ocasió a un grup de fills seus joves. Jo no vull que mori cap de vosaltres. Deixa'ls, Senyor, no us els porteu encara!, que són joves, i aquí baix tens pocs instruments! Espero que el Senyor m'escoltarà... Però pot venir en qualsevol moment***⁹. I conclouia: ***Quina consciència tan objectiva dóna la consideració de la mort! Quin bon remei, per dominar les rebel·lies de la voluntat i la supèrbia de la intel·ligència! Estima-, i digues-li al Senyor amb confiança: com Tu vulguis, quan Tu vulguis, on Tu vulguis***¹⁰.

Sol resultar més dur, evidentment, el fet de la mort, quan afecta les persones més estimades: pares, fills, marits, germans... No obstant això, amb la gràcia de Déu, ***en la llum de la Resurrecció del Senyor, que no abandona cap d'aquells que el Pare li ha confiat, nosaltres podem treure a la mort el seu “agulló”, com deia l'apòstol Pau (1 Cor 15, 55); podem evitar que el verí de la vida faci inútils els nostres afectes, ens faci caure en la buidor més fosca***¹¹. Res més cert que el Senyor ens vol al seu costat, per gaudir de la seva santa visió i presència. ¿Fomentem diàriament aquesta esperança? Preguem amb pietat —com el nostre Pare— el *vultum tuum, Domine, requiram*¹², cercaré, Senyor, el teu rostre?

---

⁷ Catecisme de l'Església Catòlica, n. 1010.

⁸ Sant Josepmaria, *Camí*, n. 739.

⁹ Sant Josepmaria, *Notes d'una meditació*, 13-XII-1948.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Papa Francesc, *Discurs en l'audiència general*, 17-VI-2015.

¹² Cfr. *Sal* 26 [27] 8.

Aquests moments, que estan acompanyats del dolor, si a la família cristiana ha arrelat la fe profundament, esdevenen —i de fet així succeeix moltes vegades— ocasió per reforçar els llaços que uneixen entre si els diversos membres. **En aquesta fe, ens podem consolar els uns als altres, sabent que el Senyor ha vençut la mort d'una vegada per totes. Els nostres éssers estimats no han desaparegut en la foscor del no-res: l'esperança ens assegura que ells estan en les mans bones i fortes de Déu. L'amor és més fort que la mort. Perquè aquesta és la manera de fer créixer l'amor, fer-lo més sòlid, i l'amor ens guardarà fins el dia en què tota llàgrima serà eixugada, quan «no hi haurà més la mort, ni el dol, ni els planys, ni el dolor» (Ap 21, 4)**¹³.

Aquesta visió cristiana ofereix el veritable antídoto contra la por que sol escometre els homes en comprovar la caducitat de l'existència terrenal. Alhora, res més lògic —com ja he assenyalat— que ens dolgui la mort dels éssers estimats, i que plorem la seva partida. També Jesucrist va plorar per la mort de Llätzer, l'amic tan estimat, abans de ressuscitar-lo. Però sense exageracions, perquè per a un cristià conseqüent *morir és anar de nocés*. Així s'expressava sant Josepmaria, que comentava: quan se'ns digui: *ecce sponsus venit, exite obviam ei (Mt 25, 6) –Surt, que ve l'espós, que ve Ell a buscar-te-, demanarem la intercessió de la Verge. Santa Maria, Mare de Déu, pregueu per nosaltres pecadors, ara ... i veuràs a l'hora de la mort! Quin somriure tindràs a l'hora de la mort! No hi haurà un rictus de por, perquè estaran els braços de Maria per recollir-te*¹⁴.

El nostre Pare, quan el Senyor cridava a la seva presència alguna filla o algun fill seu en edat juvenil, protestava filialment i experimentava un dolor profund; tot i que, de seguida, acceptava la Voluntat divina, que sap quina cosa realment ens convé. *Fiat, adimpleatur...*, deia. *¡Faci's, compleixi's, sigui lloada i eternament exalçada la justíssima i amabilíssima Voluntat de Déu sobre totes les coses! Amén. Amén*¹⁵. I arribava la pau.

Tots aquests pensaments han d'estar units sempre a la consideració que l'omnipotència divina ens retornarà a la vida: *vita mutatur, non tollitur*¹⁶, la vida es canvia, no es perd. La seguretat de saber-nos prop de Déu, amb tots els ajuts que en aquests moments finals ens dispensa la nostra Mare l'Església, ens portarà a raonar així: *Senyor, crec que ressuscitaré; crec que el meu cos tornarà a unir-se amb la meva ànima, per regnar eternament amb tu: pels teus mèrits infinits, per la intercessió de la teva Mare, per la predilecció que has tingut amb mi*¹⁷.

Filles i fills meus, maldem per transmetre aquesta joia i aquesta seguretat de la fe. Preguem cada dia per les persones que rendiran l'ànima al Senyor, perquè s'obrin a la abundantíssima gràcia que Déu, per intercessió de la seva Santíssima Mare, concedeixen aquests moments. I seguim pregant per la santedat de totes les

---

¹³ Papa Francesc, [Discurs en l'audiència general](#), 17-VI-2015.

¹⁴ Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 23-VI-1974.

¹⁵ Sant Josepmaria, *Forja*, n. 769.

¹⁶ Missal Romà, Prefaci de difunts I.

¹⁷ Sant Josepmaria, *Notes d'una meditació*, 13-XII-1948.

llars de la terra, perquè les conclusions del recent Sínode impulsin a seguir amb completa fidelitat els dissenys de salvació que el Senyor ha inscrit en el nucli mateix del matrimoni de la i família.

Voldria que us aturéssiu en la saviesa de l'Església santa, que ha unit la solemnitat de Tots Sants al dia dedicat, en la data immediata, a la commemoració de tots els fidels difunts: assaboriu el goig celestial que amara la litúrgia d'aquest mes, i de tot l'any.

Amb tot afecte, us beneeix

el vostre Pare

+ Xavier

Roma, 1 novembre 2015.

P.D. D'aquí a uns dies aniré a la Clínica Universitària de Navarra, per sotmetre'm a una operació quirúrgica. Estaré molt unit a totes i a tots vosaltres, i espero que em sostingueu amb la fortalesa de la vostra pregària.